

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Література країни, мова якої вивчається

Освітня програма Середня освіта (англійська мова і література)
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта
014.02 Мова і література (англійська)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27.08. 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

Назва дисципліни	Література країни, мова якої вивчається
Викладач (-і)	Девдюк Іванна Василівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	dev.ivanna@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення завдань самостійної роботи та планів індивідуальної роботи
2. Анотація до курсу	
<p>У курсі здійснюється загальний огляд англійської та американської літератури ХХ століття, виокремлюються характерні жанрово-стильові риси та ідейно-тематичні тенденції; розглядається мистецький доробок видатних письменників. Увагу зосереджено на специфіці національних та індивідуально-авторських парадигм у координатах таких літературних явищ, як «модернізм», «авангардизм», «екзистенціалізм», «постмодернізм», «потік свідомості», «психологізм», «антиутопізм», «інтелектуалізм», «міфологізм», «втрачене покоління», «ескапізм», «американська мрія» «нонконформізм» тощо.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює філософсько-естетичні концепції й теорії, що лягли в основу формування літературної парадигми у творчості письменників Великобританії та США зазначеного періоду. Літературні явища вивчаються у загальносвітовому контексті шляхом їх порівняльного аналізу із попередніми та наступними періодами. Зокрема, естетика та поетика зрілого модернізму актуалізується у площині зіставлення з художніми явищами раннього модернізму, авангардизму, реалізму тощо, література «потіку свідомості» – із характерними для поетики реалізму проявами внутрішнього монологу тощо.</p> <p>Курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування художніх текстів і науково-теоретичної літератури.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
забезпечити студентів знаннями провідних тенденцій англійської та американської літератури ХХ століття, соціокультурних та естетичних особливостей, течій, шкіл та постатей, взаємодії конкретно-історичних та загальнолюдських значень.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>- Освоєння навчальної програми дисципліни сприяє формуванню літературознавчої компетентності, яка полягає у здатності здійснювати повний філологічний аналіз художнього твору та базується на ґрунтовних знаннях і вміннях адекватно їх застосовувати в дослідницькому процесі. Літературознавча компетентність передбачає низку компетенцій, серед яких:</p> <ul style="list-style-type: none"> • академічна (здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми), • лінгвокультурознавча (усвідомлена повага до різноманіття культур; вміння використовувати країнознавчі та фонові знання про країни, мова яких вивчається; володіти лінгвокраїнознавчим мінімумом словникового запасу мови; знати факти, норми та цінності національної культури); • дискурсивна (передбачає знання різних типів дискурсів та правил їх побудови, а також вміння створювати їх та розуміти); • професійна (здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову 	

літературу іноземною мовою; володіти навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності).

У результаті навчання студенти повинні:

- розширити і вдосконалити знання про літературний процес в країні, мова якої вивчається;
- здобути певні навички розуміння і аналізу художніх творів;
- навчитися виявляти особливості композиції, стилю, естетики, філософії, етики того чи іншого автора;
- вільно користуватися літературознавчою термінологією;
- визначати місце і значення твору у творчості письменника;
- характеризувати місце і роль автора в історії розвитку національної і світової літератури.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	014 Середня освіта 014.02 Мова і література (англійська)	2	Нормативна

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання год	Ва га оці нк и	Термін виконання
Тема 1. Основні тенденції розвитку світової літератури ХХ ст. Творчість Дж. Джойса. 1. Літературні напрями, течії, школи, жанри. 2. Філософсько-естетичні засади модернізму, етапи розвитку. 3. Школа “поточу свідомості” у світовій літературі ХХ ст. 4. Творчість Дж. Джойса. Загальний огляд.	лекція, практичне заняття	2, 5, 6, 7, 8, 13, 19, 20, 22, 23	4 год. 1. Яка різниця між раннім та зрілим модернізмом. 2. Яке співвідношення модернізму та авангардизму? 3. Що таке архетип, згідно з теорією Юнга? 4. Яке символічне наповнення імені Джакомо в однойменному есе Дж. Джойса? 5. З якими образами	10	вересень

<p>6. Роман «Улісс» як програмний твір європейського модернізму.</p> <p>7. Художні особливості «потіку свідомості» Дж.Джойса у психологічному есе «Джакомо».</p>			<p>асоціює себе (свою кохану) ліричний герой в есе «Джакомо»?</p> <p>6. Яка роль «Одіссеї» Гомера в сюжетно-комозиційній та образній структурі роману «Улісс»?</p>		
<p>Тема 2. Англійська література першої половини ХХ ст.</p> <p>1. Гурток “Блумсбері”. Діяльність Вірджинії Вулф як теоретика й практика психологічного роману.</p> <p>2. Поетична школа імажизму. Новаторство Т.-С.Еліота.</p> <p>2. Концепція “природної людини” Лоуренса та її художня реалізація в романі “Коханець леді Чаттерлей”.</p> <p>3. Творчість Річарда Олдінгтона як представника “втраченого покоління” в англійській літературі.</p>	<p>лекція, практичне заняття</p>	<p>6, 7, 8, 13, 19, 20, 22, 23, 28, 30</p>	<p>4 год</p> <p>1. Коли й де відбуваються події в романі В.Вулф «Місіс Деллоуей»?</p> <p>2. У чому суть концепції природної людини Лоуренса?</p> <p>3. Проти яких негативних явищ дійсності виступає автор у романі «Коханець леді Чаттерлей»?</p> <p>4. Які різні точки зору на кохання висловлено персонажами роману?</p> <p>5. У чому полягає іронічний зміст назви роману Р. Олдінгтона «Смерть героя».</p>	<p>10</p>	<p>вересень</p>
<p>Тема 3. Жанр антиутопії в англійській літературі ХХ ст.</p> <p>1. Культурно-історичні та суспільно-політичні передумови трансформації жанру “утопії” в “антиутопію” на початку ХХ ст.</p> <p>2. Творчість О. Гакслі. Загальний огляд.</p> <p>3. Роман О. Гакслі “Прекрасний новий світ” як антиутопія.</p>	<p>лекція</p>	<p>6, 7, 8, 13, 22, 23, 26</p>	<p>2 год.</p> <p>1. Яка різниця між утопією та антиутопією?</p> <p>2. Який конфлікт роману О.Гакслі «Прекрасний новий світ»?.</p> <p>3. Звідки взята назва роману? Її іронічний зміст.</p> <p>4. Коли і де відбуваються події у Новому світі?</p> <p>5. Чому мешканці Нового світу схилилися перед Фордом?</p>		<p>вересень</p>

<p>Тема 4. Американська література I половини XX ст.</p> <p>1. Критика «американської мрії» у літературі США перших десятиліть XX ст.</p> <p>2. Теодор Драйзер – фундатор соціально-психологічного американського роману.</p> <p>3. Френсіс-Скотт Фіцджеральд – кумир молоді “віку джазу” та її літописець.</p> <p>4. Роман «Великий Гетсбі» – свідчення творчої зрілості митця.</p>	лекція	6, 7, 8, 10, 13, 21, 22, 23.	2 год. 1. Тенденції яких течій лягли в основу літератури США першої половини XX століття? 2. Які теми та проблеми були знаковими для літератури періоду? 3. У чому полягає проблема американської мрії? 4. Який конфлікт прози Т. Драйзера? 5. Чому Ф.-С.Фіцджеральд назвав 20-і американські «джазовою добою»?		жовтень
<p>Тема 5. Творчість Ернеста Хемінгуея в контексті розвитку американської літератури XX ст.</p> <p>1. Основні етапи творчості, світоглядно-етичні та естетичні принципи Е. Хемінгуея.</p> <p>2. Новаторство прози (принцип айсберга). Художня реалізація “теорії айсберга” в романі «Прощавай, зброє».</p> <p>3. Тема кохання в умовах війни як художнє вираження трагічної концепції буття.</p> <p>4. Тема іспанської війни у романі “По кому подзвін”.</p>	лекція, практичне заняття	6, 7, 8, 9, 10, 13, 21, 22, 23.	2 год. 1. Які твори Е. Хемінгуея присвячені темі «втраченого покоління»? 2. Знайдіть епізоди в романі «Прощавай, зброє», у яких автор застосовує стиль «айсберга». 3. Зробіть виписки з роману «Прощавай, зброє», в яких ілюстровано приклади афористичних висловів, «поезії у прозі», авторського діалогу.	10	жовтень
<p>Тема 6. Нонконформістські тенденції у літературі США повоєнного періоду.</p> <p>1. Особливості суспільно-політичного та культурного життя США 50-х рр. Рух</p>	лекція, практичне заняття	6, 7, 8, 10, 13, 21, 22, 23.	4 год. 1. Що таке «нонконформізм»? 2. Хто представляє бітницьку літературу? 3. Якими рисами позначений герой «нонконформістської	10	жовтень

«бітників»». 2. Творчість Дж.Д. Селінджера. 3. Етапи творчого шляху Джона Апдайка, художній метод, місце в американській літературі.			літератури)? 4. Які сторони американської дійсності піддано критиці в романі Д. Селінджера «Ловець у житі».		
Тема 7. Американська драматургія ХХ ст. 1. Передумови формування та етапи становлення нового театру США. 2. Ю.О'Ніл – фундатор «нової драми» в американській літературі. 3.«Пристрасті під в'язами» – програмний твір драматурга. 4. «Пластичний театр» Т.Вільямса. 5. Втілення сценічних принципів Теннесі Вільямса у п'єсі «Трамвай «Бажання».	лекція	3, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 21, 22, 23.	2 год. 1.Визначити функціональність. та біблійних та античних мотивів у трагедії Ю.О'Ніла «Пристрасті під в'язами»». 2. Оцінка фінальної сцени п'єси. 3. У чому суть «пластичного театру» Т. Вільямса? 4. У чому полягає символічне значення назви п'єси «Трамвай «Бажання»?		листопад
Тема 8. Роман філософської тенденції в англійській літературі 50-х років. 1. Загальні тенденції літературного процесу в Англиї повоєнного періоду. 2. Література “розгніваних молодих людей». 3. Типологія жанру філософського роману в англійській літературі 50-х років. 4. Світоглядні орієнтири і творчий метод В. Голдінга. 5. Роман “Повелитель мух” як філософська притча	лекція практичне заняття	1, 6, 7, 8, 13, 18, 22, 23, 24, 29	4 год. 1. У чому полягає своєрідність трансформації принципів екзистенціалізму у творчості В. Голдінга? 2. Що таке філософська притча? 3. Які ключові образи-ідеї виокремлюються в романі В. Голдінга «Володар мух»? 4. Філософсько- символічний зміст образу «володаря мух»?	10	листопад
Тема 9. Творчість Айріс Мердок. 1.Етапи творчого шляху та філософсько-	лекція	1, 6, 7, 8, 13, 18, 22, 23, 24,	2 год. 1. Яке філософсько- сміслові		листопад

естетичні погляди А.Мердок. 2. Поетика ранньої прози письменниці. 3. Екзистенційна проблематика в романі «Під сіткою». 4. Неоплатонівські тенденції в романі «Чорний принц».		29	наповнення блукань Джейка Донеґ'ю? 2. Функціональність трагікомічних ситуацій в романі «Під сіткою»? 3. Яку роль авторка відводить випадку? 4. Символічний зміст назви твору «Чорний принц»?		
Тема 10. Філософсько-інтелектуальна проза Джона Фаулза. 1. Філософсько-естетичні погляди Дж. Фаулза. 2. Особливості поетики прози письменника. 3. Художня своєрідність розкриття універсальних законів буття в романах Дж. Фаулза. 4. Поетика постмодернізму в романі «Жінка французького лейтенанта».	лекція	1, 6, 7, 8, 13, 18, 22, 23, 24, 29, 31	2 год. 1. Функціональність пародійного сюжету в романі Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта». 2. Яке смислове наповнення образів Сари та Чарльза. 3. Інтерпретація трьох фіналів роману. 4. Який ідейно-художній зміст епіграфів до розділів роману?		грудень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Передбачено письмові тестування на кожному занятті (максимум 25 балів)
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 25 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 5
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.

7. Політика курсу

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність

студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

1. Английская литература (1945-1980) / Ответств. редактор А.Сарухаян. Москва: Наука, 1987.
2. Аникин Г.В., Михальская Н. П. История английской литературы. Москва: Высшая школа, 1975.
3. Висоцька Н. О. Сучасна драматургія США [Електронний ресурс]: <http://lib.chmnu.edu.ua/pdf/posibnuku/185/10.pdf>
4. Волощук Є. Зарубіжна література. 11 клас. Хрестоматія-посібник. Київ: Навчальна книга, 2003.
5. Гончаренко Э. П. Творчество Джойса и модернизм. 1900–1930 гг. Днепропетровск: Наука и образование, 2000.
6. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричанюк Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. Київ: ЦУЛ, 2007.
7. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричанюк Н. І., Кушнерова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2008.
8. Девдюк І. В. Світова література ХХ ст. Методичні рекомендації до лекцій і практичних занять. Івано-Франківськ: Сифонія Форте, 2017. 60 с.
9. Денисова Т. Ернест Хемінгуей. Життя і творчість. Київ: Дніпро, 1972.
10. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття. Навч. посібн. Київ: Стилос, 2002.
11. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури і орієнтири // Слово і час. 1995. № 12. С. 18–31.
12. Джебраилова С. Американская драма ХХ века. Баку: Азербайджанский Университет Языков, 2008.
13. Зарубежная литература ХХ века. Под редакц. Л. Г. Андреева. Москва: Высшая школа, 2003.
14. Зарубіжна література ХХ століття. Старшокласникам і абітурієнтам. Посібник. 11 клас / За ред. О. М. Ніколенко, Н. В. Хоменко, Т. М. Конєвої. Київ: Академія, 1998.
15. Засурский Я. Н. Американская литература ХХ века. Москва: Изд. МГУ, 1984.
16. Затонський Д. В. Про модернізм і модерністів. Київ: Дніпро, 1972.
17. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм: мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств (от сочинений Умберто Эко до пророка Экклесиаста). Харьков: Фолио: АСТ, 2000.
18. Зборовська Н. В. Психологія і літературознавство: Посібник. Київ: Академвидав, 2003.
19. Ивашева В. Литература Великобритании ХХ века. Москва: Высшая школа, 1884.
20. Ионкис Г.Э. Английская поэзия ХХ века (1917-1945). Москва: Высшая школа, 1980.
21. История американской литературы: В 2-х ч. / Под ред. Н.И.Самохвалова. Москва: Просвещение, 1971. Ч. 2.
22. История зарубежной литературы ХХ века. 1917-1945 / Под ред. В. Н. Богословского, З. Т. Гражданской. Москва: Просвещение, 1990.
23. Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навч. посібник / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. Київ: ВЦ «Академія», 2010.
24. Левчук Л. Західноєвропейська естетика ХХ століття: Навч. посібник. Київ: Либідь, 1997.

25. Література Англії. XX ст. За ред. К. Шахової. Київ: Либідь, 1993.
26. Николенко О. Н. Современная антиутопия. Харьков: Изд-во ХГПУ, 1996.
27. Меднікова Г. С. Українська і зарубіжна культура XX століття. Навчальний посібник. Київ: Знання, 2002.
28. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ: Либідь, 1999.
29. Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. Київ: Основи, 2001.
30. Урнов М. В. Вехи традиции в английской литературе. Москва: Худ. литер., 1986.
31. Хассан Іхаб. Культура постмодернізму // Вікно в світ. 1999. № 5 (8). С. 99–111.

Викладач кандидат філол. наук доцент І. В. Девдюк